

СИРОМ'ЯТНИКОВА О.В., ст. викл. каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»
МІШИНА Т.В., студент каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

В умовах нестабільності фінансової системи діяльність комерційних банків характеризується підвищеним рівнем ризику та загрозою погіршення їх фінансової стійкості і, як наслідок, фінансового стану. Значний вплив на банківську систему мали проблеми форс-мажорного характеру, такі як анексія Криму та військові дії на Донбасі, що зумовило масу збитків для банків, викликаних втратою відділень, готівкових коштів, заставного майна та іншого забезпечення за кредитами, збільшилась частка прострочених кредитів, посилилась девальвація національної валюти, а зниження довіри до банків спровокувало значний відтік депозитних ресурсів [1].

Запорукою стабільного розвитку банківської системи є фінансова стійкість кожного комерційного банку, яка виступає одним з головних чинників формування довіри з боку вкладників, партнерів та інвесторів, що дасть змогу зростання показників капіталізації банківської системи України, бо повернення коштів у банківську систему є значним потенціалом для розвитку. Необхідно, щоб забезпечення фінансової стійкості банку було не лише короточасним досягненням, а й їх стратегічним пріоритетом.

Аналізуючи визначення поняття фінансової стійкості банку, що наведені в науковій літературі, можна виділити кілька

підходів. Згідно з першим, банк можна вважати фінансово стійким, коли певні показники, що характеризують його фінансовий стан, відповідають оптимальним значенням [2, 3, 4, 5].

Згідно з другим підходом, фінансова стійкість банку визначається як динамічна категорія, інтегральна характеристика спроможності банку як системи трансформування ресурсів і ризиків з максимальною ефективністю і мінімальним ризиком виконувати свої функції, не зважаючи на вплив екзогенних та ендогенних факторів [6, 7].

Третій підхід ототожнює фінансову стійкість банку з ліквідністю та платоспроможністю [2, 3, 8], але більш доречно вважати їх тільки складовими фінансової стійкості, яка є значно ширшим поняттям.

Згідно з наступним підходом, фінансова стійкість ототожнюється з прибутковістю банку [9]. Слід зауважити, що регулярне отримання прибутку є однією з необхідних умов фінансової стійкості банку, але ці поняття не є тотожними. Для забезпечення фінансової стійкості більш важливим є стабільність отримання прибутку, його обсяги та джерела.

Узагальнення підходів до визначення фінансової стійкості банку, доводить, що сукупність вищенаведених визначень розкриває сутність цього поняття лише частково, а не розкриває всебічно.

Згідно з нормативними документами Базельського комітету фінансово стійким визнається комерційний банк, результати діяльності якого відповідають встановленим вимогам, адаптованим національним регулятором до реалій вітчизняної банківської системи. Базель розглядає фінансову стійкість не як термін, але як комплекс позитивних нормативних значень, що забезпечують стабільну роботу банку [1].

На основі узагальнення досліджених підходів визначимо, що фінансова стійкість банку – це динамічний інтегральний показник, який є складовою загальної стійкості і характеризує здатність банку протидіяти негативному впливу екзогенних та ендогенних факторів за умови підтримання показників ліквідності, платоспроможності та прибутковості на необхідному рівні.

Список літератури: **1.** Сиром'ятникова О.В. Застосування Базель III як запорука підвищення фінансової стійкості банківських установ / О.В. Сиром'ятникова, Ю.О. Іванова // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2015. – № 60 (1169). – С. 110-114. **2.** Антонов Н.Г. Денежное обращение, кредит и банки / Н.Г. Антонов, М. А. Пессель. – М. : Финстатинформ, 1995. – 272 с. **3.** Васюренко О.В. Управління діяльністю банку: методологія і практика / Васюренко О.В. – Суми: УБС НБУ, 2008. – 230 с. **4.** Галицька Е. Удосконалення системи показників ліквідності комерційних банків / Е. Галицька, Л. Висоцька // Банківська справа. – 2002. – №2. – С.19–25. **5.** Герасимова Е.Б. Феноменология анализа финансовой устойчивости кредитной организации / Е.Б. Герасимова. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 392с. **6.** Васькович І.М. Деякі аспекти фінансової стійкості комерційного банку / І.М. Васькович // Формування ринкових відносин в Україні. –2004. – № 2 (33). – С. 40 – 43. **7.** Герасимович А.М. Аналіз банківської діяльності :підручник / А.М. Герасимович. – К.: КНЕУ, 2006. – 600 с. **8.** Крухмаль О.В. Оцінка фінансової стійкості як динамічної характеристики банку / О.В. Крухмаль // Вісник УАБС. – 2007. –№ 1(22). – С. 75-78. **9.** Остап С. Деякі аспекти прибутковості та фінансової стійкості комерційного банку / С. Остап // Вісник НБУ. – 2001. – №2. – С. 41-49.